

Őseink foglalkozásainak fogásai

IV. Adventi Érmelléki Fonó: az év ünnepe számunkra

Számos, őseinktől fennmaradt foglalkozás mikéntjébe tekinthetnek be december 7-én, szombaton, 9–15 óra között a múzeum épületébe érkezők. A negyedik éve megszervezett Adventi Érmelléki Fonó, ez az egynapos, régmúlta visszatekintő alkalom ünnepi hangulatot teremt a város központjában. Az idei esemény az Ér Hangja Egyesület Erasmus Plus stratégiai partnerségi projektjének a ke-

Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával

retében jön létre és a kulturális örökség és sokszínűség népszerűsítéséről fog szólni.

A fonó ideje alatt a környékbeli mesteremberek olyan tevékenységekkel várják majd az érdeklődő gyerekeket és felnőtteket, melyek kézügyességet és kreativitást igényelnek. Lehetőség nyílik kipróbálni a faragást, gertyaöntést, papírmerítést, nemezelést, illetve az agyagozást is. Mindezek mellett lesznek még olyan asztalok, ahol szőnyegszövés, hímzés, horgolással, bútorfestéssel, mézeskalács-díszítéssel és csuhézással is lehet majd foglalatkoskodni.

A jókedvet nemcsak a foglalkozások és teázgatás, hanem a díszek, ünnepi dallamok és gyerekzsvaj fogja megteremteni a mézeskalács illatával betöltött termekben. A nap folyamán olyan foglalkozás is zajlik majd, a többivel párhuzamosan a múzeumban, amely nemcsak az egyéni vagy közösségi fejlődést segíti, de közhasznú is: csigatészta sodrás, amelynek eredményét a szervezők egy közösségnek elajándékozzák. Szeretettel várunk és hívunk minden kedves érdeklődőt eseményünkre, mely számunkra az év ünnepe lesz!

VIGH VIKTÓRIA

Változtassuk tündéerkertté szülőföldünket

A baba-mama kör Élünk tisztán, ültessünk fákat! kezdeményezése

Majdnem ötven facsemetét ültettek el a lelkes szülők és mindegyikre szalag került a családok gyerekeinek neveivel

Gyerekzsvajtól övezve beszélgettünk egy szebb, élhetőbb jövőről anyukák, nagymamák, édesapák a Székelyhídi Baba-Mama Kör *Élünk tisztán, ültessünk fákat gyerekeinknek!* mottójú, október végi eseményén. Egyetértettünk abban, hogy a jövő kulcsa a kezünkben van és a felelősség is a mi vállainkat nyomja, hogy mit hagyunk magunk után hátra az utánunk következő nemzedéknek. Szó esett a mindennapi apró cselekedetokről, melyek nagy változásokat idézhetnek elő, zöldebb háztartásról, tudatosabb, odafigyelőbb gyereknevelésről. Nagyon nagy segítséget nyújtott nekünk ebben az Érköbölkútról érkező öt gyereket nevelő Darabont család, akik szerény módon beszéltek az egyszerűségről és tisztaságra törekvő, hagyományokat tisztelő életükről, mely mindannyiunk számára példaértékű lehet. Egy ikerlányokat nevelő, mosható pelenkák forgalmazó nagyváradi család is érkezett hozzánk, hogy a mosható pelenkázás mikéntjéről, előnyeiről beszéljenek és kellemes meglepetésként fedezték fel, hogy ez nem mindenki számára újdonság.

A beszélgetés nagy lendületet adott és elkezdődött a tervek szövegezés a faültetésről.

Ehhez támogató kezeket is kaptunk Bőjte Csaba atyától, a helyi polgármesteri hivataltól és Kuglis Gábor helyi római katolikus plébánostól. Olyan lelkesedést váltott ki mindenkiből a nemes célt szolgáló ötlet, hogy két faültetés gondolata is kirajzolódott.

Az első a Székelyhídi családok gyümölcsöskertje elnevezést kapta. Majdnem ötven facsemetét ültettek el a katolikus egyház közösségi házában kertjében a szép számban megjelent jókedvű, tettvágygal telt szülők november 16-án. Minden facsemetére szalagok kerültek, a családok gyerekeinek neveivel és a tövükbe nárciszbagymákat ültettek a szorgos gyermekkezek. A faültetés igazi családi nappá változott: az édesapák ástak, ültettek, a gyerekek szaladgáltak, szorgosan segítettek, az anyukák serénykedtek, teát készítettek, a lángossütésben segítettek. Csodálatos időjárással ajándékozott meg bennünket a Jóisten, úgy éreztük mint ha áldását küldte volna ránk.

A nap bensősége a családok közös imájában érintette meg leginkább szívünket, amikor hálát adtunk gyermekeinkért és azért, hogy békében és szeretetben élhetünk együtt a szülőföldünkön.

„Akik énekelnek, kétszer imádkoznak”

Kórustalálkozóra várták az Érmellék daloló csoportjait

Régi barátokként köszöntötték egymást Székelyhíd városi múzeumának bejáratánál az érkező kórustagok a tizennegyedik alkalommal november 16-án megrendezett kórustalálkozón. A nyolc énekes-hangszeres csoport főként az Érmellék régiót képviselte, de voltak nyírségi és észak-magyarországi kórusok is, név szerint: Konyári Pávákör, Létavéteszi Csormolya Népdalkör és Citerazeneke, a Margittai Horváth János Társaság vegyeskórusa, Nyíradonyi Pávákör, Szalacsi Örökzöld Asszonykórus, Székelyhídi Búzavirág Népdalkör, Székelyhídi Férfikórus, Szokolai Dalárda.

A találkozó kezdetén többen is örömmel köszöntötték a megjelenteket. Első ízben Cseke Attila Bihar megyei RMDSZ-es szenátor, aki az érkezése utáni percekben kelt benyomásait osztotta meg a hallgatósággal: „a kórustalálkozó túlmutat a hagyományőrzésen és a népdaléneklésen, hisz a kórusokat olyan baráti kapcsolatok kötik össze, amik a magyarság megmaradását szolgálják, határon innen és túl.”

Béres Csaba, Székelyhíd polgármestere, mint minden alkalommal, most is széles mosollyal tekintett szét a színültig telt kulturális épületben, majd elmondta, mekkora büszkeséggel, de felelősségtudattal is tölti el, hogy településén, összesen több mint öt aktív kórus és népdalkör működik. Majd köszönetét nyilvánította mindazok felé, akik ebben az évben csatlakoztak ezekhez a csoportokhoz, az együttesek megmaradását segítve ezzel. A kórustalálkozó megnyitójának utolsó mozzanatául Árus László lelkipásztor az Érmelléki Református Egyházmegye képviselőjeként kért áldást az eseményre, felolvastva az énekeskönyv 150. zsoltárát, amely az Úr hangszereivel, énekkel és tánccal való dicsőítésére buzdít.

Ennek rendje szerint is zajlott a találkozó: az egymást váltó asszony-, férfi- és vegyes kórusok odaadással, olykor harmonikával vagy citerákkal kiegészülve mutatták meg tudásuk legjavát egymásnak.

A Csormolya Népdalkör és Citerazeneke a magyarországi Létavétesről érkezett

Nemet mondtak a Petőfisek a korrupciónak

A korrupció jelentését és fajtáit ismertette meg a Petőfi Sándor Elméleti Líceum diákjaival a *Nemet mondok a korrupciónak!* elnevezésű kezdeményezést népszerűsítő Ér Hangja Egyesület két önkéntese október végén. Több példáról esett szó annak érdekében, hogy a fogalom minél világosabbá és érthetőbbé váljon a tanulók számára. A bevezető elméleti részt interaktív játék követte, melynek célja az előzőleg elmondott információk mélyítése volt. A diákok színes szavazókérdőív segítségével kellett eldönteniük, hogy a felolvasott esetekben megvesztegetésről van-e szó, vagy sem? Befejezés-ként kérdőívet töltöttek ki, melynek eredményeképp megtudhatták, hogy mennyire korrupciót elfogadó állampolgárok. Ezután fényképezkedhettek egy fényképerettel, melyet az egyesület külön erre az alkalomra készített.

Az önkéntesek az óra keretében pontosan elmondták a diákoknak

az Ér Hangja Egyesület felhívásának részleteit, mely szerint korrupcióval kapcsolatos képeket, kisvideókat, plakátokat volt lehetőségük beküldeni. Az elkészült és eljuttatott munkákat díjazták. A múzeum falain megtekinthetőek voltak azok az ötletes plakátok, amelyeket Erdei Noémi és Kovács Jutka tanítónők IV. step by step osztálya, Sinkó Boglárka Cecília és Tóth Denisa Eszter (VII. B), illetve Hajdu Alexandra, Kis Boglárka és Torzs Natália (VIII. C) diákok készítették.

Az esemény szervezői fontosnak tartják, hogy a mai iskolások, az ifjúság tisztában legyen az olyan káros jelenségekkel, mint amilyen a korrupció, hiszen a tájékoztatás segít a megvesztegetések ellen történő fellépésben.

Az egyesület korrupcióellenes kampányát a Bihar Megyei Projektkezelő és Fejlesztési Igazgatóság (DDIP Bihar) támogatta.

VIGH VIKTÓRIA

A múzeum falain ötletes korrupcióellenes plakátokat láthattunk

Az erre az alkalomra készített keretben a diákok lelkesen fotózkodtak

Felhívás 50 éves házásoknak

Az aranylakodalmas érmelléki házaspárokat ünnepeljük és díjazzuk a decemberben Székelyhídon megrendezendő IX. Karácsonyi vásár rendezvénysorozat keretében. Ezúton kérünk minden olyan házaspárt, akik idén decemberig ünneplik 50. házassági évfordulójukat (és még nem voltak díjazva), hogy a szükséges iratokkal (férj és feleség személyazonossági igazolványának és a házasságlevélnek másolata) együtt tegyék le kérelmüket a székelyhídi polgármesteri hivatal titkárságán november 29-ig.

ÉR HANGJA

Érmelléki diákok 1956-os (idő)utazása

A SZERZŐ FELVÉTELE

A székelyhídi csapat a grandiózus fővárosi fáklyás felvonuláson

Budapestre utazott egy teljes buszt megtöltő székelyhídi, nagykágyai és érmihályfalvi diákcsoport és kíséretük az 1956-os forradalom és szabadságharc hősei előtt tisztelő Gloria Victis elnevezésű program keretében. A Rákóczi Szövetség hagyományos rendezvényére a magyar fővárosba meghívott 3000 diák közül az idén 250 Bihar megyéből érkezett.

Diákjaink a földrajzi elhelyezkedés miatt, a megye többi részéből induló társaikkal ellentétben más útvonalon haladtak a sétahajós budapesti találkozópontra, megismerkedve az úteljárások és a debreceni csúcspont világgal. Habár az ismert sláger szerint „a vonat nem vár”, kiderült, hogy a szervezők jóindulatának köszönhetően a hajó igen, így a kis csúszás ellenére fiatal-

jaink nem maradtak le a budapesti sétahajókázásról.

Az október 22-i, kedd délutáni 1956-os emléknap a műszaki egyetem aulájában zajlott, a diákok ezt az intézményt előtérbe helyezték a követésként. Ezt követte a grandiózus fáklyás felvonulás a Bem térig, majd az itteni köszönetnyilvánítás után a szervezők meghívottai buszokkal a MOM sportközpontba utaztak. Itt tartották a Rákóczi Légy-Ott középiskolák találkozót, amely fiataljainknak már nem volt ismeretlen, hiszen sokan közülük egy korábbi nagyváradi hasonló eseményen is részt vettek. A program a Bagossy Brothers Company együttes jó hangulatú koncertjével ért véget. Az igen hosszú sikerült nap végén kiderült, milyen nehéz logisztikai feladat ilyen sok

ember elszállásolása, de minden jó, ha jó a vége alapon igen korán, éjjel fél kettőre :) mindenki elfoglalta a szobáját.

Október 23-án a diákok a műszaki egyetemen *A néma forradalom* című filmet tekinthették meg, amelyet kötetlen beszélgetés követte az alkotás készítőivel. A német film Kelet- és részben Nyugat-Németországban zajlik az 1956-os magyar forradalom idején. Lehetőséget biztosít arra, hogy a néző egy végzős német középiskolai osztály szemszögéből élhesse át az eseményeket és az akkori kor elnyomó viszonyait.

A diákok nevében is köszönjük a Rákóczi Szövetségnek a vendéglátást, a programokat és az élményeket, amelyekkel gazdagodtunk.

CSERVID LEVENTE

Próbák elé állították a gólyapárokat

Az idei gólyabál a Halloween jegyében zajlott a székelyhídi középiskolában. A tizenkettedikes diákok változatos próbáknak vetették alá gólyatársaikat. Legelőször mindegyik párnak összekötött lábakkal és egy vízzel teli pohárral a szájukban kellett eljutniuk a színpad másik végébe akadálypályán keresztül. De volt staféta is, ahol a gólyalány a talicskában ülve navigált, párjának bekötött szemmel kellett tolnia őt, majd közösen egy találos kérdést kellett megválaszolniuk/megfejténiük. Ennek a feladatnak a második részében a gólyapárnak akadályokon kellett áthaladnia összekötött lábakkal.

A gólyalányok szerelmes verset írtak, mindeközben a gólyafiúk WC-papírt görgettek, majd a gólyák tudására és leleményességére is szükség volt a kvíz kérdések megválaszolásánál. Az elmélet mellett a gyakorlat is lényeges, ezért a végzősök a gólyák csípőmozgását is letesztelték.

A szervezők új játékot, új fogalmat is bevezettek a köztudatba, amely nem más, mint a „gólyapong”. Itt a gólyák feladata a legrövidebb idő alatt három labdát juttatni a poharakba. A feladatot a gólyapár felváltva hajtja végre és a gólyalány kezd. Ha az egyik gólyalány beletalál a pohárba, a párja meg kell igya annak tartalmát. Nehezítésként a pár háttal egymáshoz van kötve. Az a páros kapja a legtöbb pontot, amely a leghamarabb beletalál három pohárba, és meg is issza annak tartalmát.

A végzős diákok fiatalabb társaik éhségcsillapí-

tásáról is gondoskodtak az utolsó próbán: a gólyafiúk bekötött szemmel és hátrakötött kézzel kellett megegyen különböző ínycsiklandó ételeket, amelyek madzagról lógtak, természetesen a gólyalány irányítása mellett.

A négy pár teljesítményét szakértő zsűri – Kozma Sándor igazgató, Pál Edit Éva és Gug Réka tanárnők, valamint a tavalyi győztes gólyapár, Pázmán Réka és Szegecs Lóránd – figyelte és pontozta árgus szemekkel.

A megítélt gólyakirályi, -királynői címet a B-s Varga Viktória és Csáky Dávid nyerte el, második lett a C osztályból Pintér Patrícia és Horváth Márk, harmadik pedig a C és B osztály vegyes-párosa, Bakos Arabela és Béres Dávid.

CS. L.

A gólyapárok idei vetélkedője új játékot, fogalmat is bevezetett a diákok körében

Válják tündérkertté szülőföldünk

A baba-mama kör Élünk tisztán, ültessünk fákat gyermekeinknek! kezdeményezése

1 A beszélgetések alatt megfogalmazódott, hogy a baba-mama körből nagyon hiányzik szombatként az apák jelenléte. Ezért a baba-mama kör aktív tagjai úgy döntöttek, hogy az adventi időszakban családi körre alakulnak, és az átszerveződés után nem csak az anyákat és babákat, hanem egész családokat hívnak, várnak a szombati együttjátszásra, együttgondolkodásra a múzeumba.

Csaba testvér a faültetés jó ügye kapcsán készített, világhálón megtalálható kisvideójában mindenkit faültetésre buzdít, arra hív, hogy változtassuk tündérkertté az otthonunkat, a Kárpát-medencét. Reményeink szerint tavasszal az Újszülöttek ligetébe ültethetünk ismét újabb fákat a házasságot, szerelmet, békességet, gyermekvállalást támogató atyával.

VÁNYA BLANKA A természetszerető kicsik lelkesen segítettek szüleinek a közösségi ház kertje új ötven facsometéjének elültetésében

Ismét lomtalanítottak térségünkben

A nagy őszi lomtalanítást, a különféle hulladékok, lomok összegyűjtését és elszállítását Székelyhídon és a hozzá tartozó öt településen – Csokalyon Érolasziban, Érköbölkúton, Hegyköz-szentmiklóson, illetve Nagykágyán – idén is november elején szer-

vezték meg. A székelyhídi városi önkormányzat és az AVE Bihor Kft. együttműködése által már több éve sikeresen zajlik a lomtalanítási akció. Az ipari és mezőgazdasági haszongépjárművek segítségével idén is több tonna hulladékot sikerült elszállítani, amit a települé-

sek lakosai gyűjtöttek össze és helyeztek ki a megadott időpontokra a felhívás szerint. Az elszállítandó hulladékok zömét főleg nyesedék fa, használt gumiabroncsok, építkezési törmelék és különféle műanyag fóliák képezték.

A. T.

Idén is több tonna hulladékot sikerült elszállítani az AVE Bihor Kft. közreműködésével

Sok használt étolaj gyűlt össze

Elhasznált étolajgyűjtési akciót szerveztek Székelyhídon november 15-én, pénteken. A használt háztartási olajat két helyszínen, a polgármesteri hivatal előtt és a városi piac bejáratánál lehetett leadni. Idén 156 liter olaj gyűlt össze. Az akció célja, hogy a lakosság környezetkímélő módon szabadulhasson meg a használt étolajtól, ne öntse a használt, égett étolajat a lefolyóba, ne dobja a kukába. A lakosoknak az tanácsolják, hűtsék le és öntsék valamilyen jól záró edénybe, vagy vissza a saját palackjába. Tegyük együtt a tisztább környezetért, védjük meg vizeink tisztaságát!

A résztvevők tombolajegyet kaptak ajándékba, a november 18-i tombolasorsolást élő adásban közvetítette a Rádió Ér adása.

Az étolajgyűjtést az Erdélyi Kárpát-Egyesület '91 szervezte a polgármesteri hivattal közösen.

A. T.

Fogjunk össze Noelért!

Súlyos és nagyon költséges gyógymódot igénylő betegséget fedeztek fel egy érmelléki család gyermekénél, akinek most nagy összefogásra van szüksége. Ölyüs Noel Róbert Érkörtvélyesen él családjával. Szülei hathe-tes korában vették észre, hogy kisebbik fiuk nem fejlődik korának megfelelően. Felkeresték dr. Ritli Lászlót, akinek az első diagnózisa hypotónia (laza izomzat) volt, majd egy genetikai vizsgálat alapján derült ki, hogy Noel 1-es típusú spinális izomatrófiában (SMA 1) szenved. A teljes felépülésre csak egy mód van, a Spinroza nevű injekció beadása, mely viszont közel 2,11 millió amerikai dollárba kerül.

A család mindent megtesz annak érdekében, hogy Noel teljes életet élhessen majd, de ilyen hatalmas pénzösszeg csak akkor tud összegyűlni, ha sokan melléjük állnak és valamilyen módon hozzájárulnak ehhez. Több lehetőség áll a segíteni vágyók rendelkezésére.

Az adakozás egyik nagyon népszerű formája a kupakgyűjtés, ezt Székelyhídon Szűcs Andrea óvónő kezdeményezte. A Noelnek szánt kupakokat (bármilyen gyógyszeres üveg, műanyag doboz, palack, üveg, téglanyag mûanyag kupakját) Székelyhídon a felsővárosi óvodába, a városi múzeumba és számos más helyre lehet elvinni, egészen karácsonyig. A kupakok célbejutásáról már Szűcs Andrea óvónő kezkeskedik.

Emellett folyamatosan működnek a közösségi hálón licitcsoportok, jótékonyági bálók, koncertek az adakozók számára, de lehet közvetlenül utalni is a megadott bankszámlaszámok egyikére: RO74 BTRL EURC RT05 2745 5101 (euró), RO87 BTRL HUFC RT05 2745 5101 (forint), RO27 BTRL RONC RT05 2745 5101 (lej).

VIGH VIKTÓRIA

Ön is az Ér hangja havilap rendszeres olvasója? Az Ér Tv nézője vagy a Rádió Ér hallgatója?

Ha fontosnak, értékesnek tartja munkánkat, támogassa Ön is az Ér Hangja Egyesület nonprofit tevékenységét bármilyen összegű felajánlással, hogy továbbra is felkereshessünk és megismertessünk Önnel érdekes helyeket, személyeket, foglalkozásokat, hogy értékeket menthessünk, hogy a fiatalok látókörét bővíthessük nemzetközi ifjúsági programjainkon keresztül, és hogy segítse motónk jótállását: tájékoztatás és folyamatosság. Felajánlását küldje a RO58 CECE BH35 30RO N066 7728-as bankszámlaszámra vagy további tájékoztatásért keresse egyesületünket a www.erhangja.ro honlapon és az erhangja1@gmail.com e-mail-címen! Adni jó!

Rádió Ér, veled a nap bármely szakában!

Minden hétköznap friss belföldi és külföldi hírekkel várják a hallgatókat reggel 9-10 óra között a *Jó reggelt!* című élő műsorban a Rádió Ér műsorvezetői a www.erhangja.ro honlapon. Ugyanitt hétköznaponként 12, 16 és 20 órától az elmúlt egy év műsorai hallgathatók meg a legkülönbözőbb témákban. A Rádió Ér a honlapon kívül meghallgatható a YouTube-on, Anchoron és Spotifyon is. Az interneten bármikor elérhető, rendszeresen jelentkező rádióműsorok (ún. podcast) közvetítését ma már okostelefonos alkalmazások és szolgáltatások is segítik, amelyekkel az adások letölthetők, újraküldhetők, és amik megjegyzik, hogy hol tartottunk legutóbb egy műsorban. Hallgassanak minket!

Nótaszótól hangos szüreti felvonulás Hegyközszentmiklóson

Napsütéses időben, szekéren ülve huszárkísérettel vonultak végig a falun a szüreti bálos táncosaink október végén. A messze hangzó nótaszó hallatán minden helyi lakos már előre várta a táncosokat. A szüreti bála való felkészülés szeptember elején kezdődött. Hetente két-három alkalommal gyűltek össze fiataljaink a helyi kultúrházban, Kaszoni Mari-ka tanárnő vezetésével, amikor őszi népdalokat tanultak (*Őszszel érik babám a fekete szőlő, Kadarka kell, Komámasszony menjünk ki a szőlőbe...*). A fiatalok – 11 fiú és a 10 lány – igazi lelkes csapatát kovácsolták össze a felkészülés alatt. Ez idő alatt a csoport részt vett az Érmelléki Ősz rendezvényen is, ahol a töb-

A szüreti bálozás hagyományát továbbörökítő fiatalok igazi lelkes csapatát kovácsolták össze a felkészülés alatt

bi résztvevő előtt mutatták be az addig tanultakat. Időközben megújult a népviselet blúz és kötény is.

Elérkezett a nagy nap, október 26-án a déli órákban énekszóval és zenés kísérettel kezdődött meg a szüreti felvonulás. Elöl cse-

des lépésben érkezett a huszár, Pócsi János, őt követték a táncosokat szállító szekeresek: Tankó Vilmos, Ágyi Kálmán, ifj. Kőrösi Gyula. Több helyen meg is vendégelték a lakosok a táncukat bemutató fiatalokat, így köszönve meg a szép előadást. Papp Lóránd kisdobos köszöntőjében mindenkit meghívott az esti szüreti bálba.

A bál este 9 órakor kezdődött a szüreti bálosok nyitótáncával, és természetesen hajnalig tartott. A jó hangulatról a Qoolio Band zenekar gondoskodott. A bál keretében szeretetvendégségen a táncosokat és családtagjaikat Kaszoni József és felesége vendégelték meg, számos lelkes szülő segítségével.

BÉRES ANGÉLA

Libamotívumok, lámpások, tábortűz várta a gyerekeket Márton-napkor

A Márton-napi lámpásokhoz, fejdíszekhez a III. osztályosok üzenetet is tanultak

Hagyománnyá vált a hegyközszentmiklósi Toldy Általános Iskolában november 11-i Márton-nap megünneplése. „Az első Márton-napot négy éve tartottuk meg az iskolában és azóta töretlen sikernek örvend a program. Jó látni, hogy délután is örömmel jönnek vissza a gyerekek a foglalkozásra” – mondta Mocsár Irén történelem szakos tanár, az esemény főszervezője.

díszíthették ki. Az iskola udvarán meglepetés várta őket, a karbantartó Márton-napi tábortűzet állított fel, amit a csodálkozó gyerekek pedagóguskísérettel körbeálltak és énekeltek. A foglalkozás végén a gyerekek végigjárták lámpásaikkal az iskolaudvart.

Másnap az előkészítő tanulók kint játszották a tanult játékokat a libás fejdíszel, az első osztályosok megtanulták a lámpás üzenetét: lámpánkban a fények mindenkiért égnek, hogy tudd, amit Szent Márton, a szeretet a lényeg.

Évente bekerül valami újítás a foglalkozásokba, hogy mindig érdekes maradjon a résztvevők számára. Így az idei alkalommal is elérte kettős célját a rendezvény: átadni és tudatosítani a gyerekekben Szent Márton üzenetét, illetve őrizni és ápolni a naphoz kötődő népi hagyományokat, megfigyeléseket. Például ekkor libát kell enni: „ha valaki Márton napján libát eszik, egész évben nem éhez”. A népi időjóslás szerint „ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható”, avagy „Márton napján, ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál.” Ugyanakkor a bor

bírája is Márton, hiszen ilyenkor már iható az újbor.

A foglalkozásokon segítő pedagógusok: Béres Imre, Erdei Éva, Istvándi Jolán, Kiss Renáta, Krizsán Ágnes, Váradai Tímea és jómagam.

A négy éve indított program a mai napig töretlen sikernek örvend

Idén összesen 90 gyerek vett részt a Márton-napi foglalkozáson. A korosztálycsoportok meghallgatták Szent Márton püspök legendáját. A gyerekek libamotívumos lámpásokat, libás fejdíszet, papírmécseset készítettek és a lovon ülő Márton alakját színezhették,

A borkészítés újabb fortélyait sajátították el

Képezték magukat az érmelléki borászok

Borászati alapképzésen vett részt 25 érmelléki borász, illetve a szakma és a borkultúra iránt érdeklődő személy október folyamán. A képzés elméleti és gyakorlati oktatást foglalt magába és az egri, tokaji és az érmelléki borvidéken található pincészetek meglátogatása, bemutatása tette színesebbé és érdekesebbé a programot.

Az első képzésen a jókedvűen és tudásra szomjazva Eger felé elindult kis csapatnak Bodrogkisfaludban a Patrícus Borház tulajdonosa, dr. Molnár Péter mutatta be a borászati tevékenységét, a pincészetet, körbevezetett a szőlősben és ismertette az aszúképzés alapjait is.

Ezután Magyarország egyik legkiválóbb borásza, Kaló Imre tartott egy kellemes és tartalmas borkóstolóval egybekötött előadást. A szakember neve fogalom a magyarországi és a nemzetközi borvilágban, munkásságának elismeréséül 2011-ben neki ítélték oda a „borászok borásza” címet. Vele kapcsolatban érdekességnek számít, hogy a rangos kitüntetés úgy érdemelte el, hogy bora eddig még sosem volt forgalomban. A „szomolyai remete” – ahogy sokan nevezik – igazi kézműves borász és nagy megtiszteltetésnek számít, ha valakit fogad a „pincészentélyében”. Így

külön örömeinkre szolgál, hogy eljött közénk.

A képzés elméleti részét az egri Eszterházy Károly Egyetem szakképzett oktatói tartották a felsőoktatási intézmény szőlészeti és borászati kutatóintézetében. Betekintést nyertünk többek között a borkészítés alapjaiba, kémiaiáiba, különböző technológiákba, és a saját magunk által szüretelt szőlő feldolgozása is a gyakorlati oktatás része volt.

Második alkalommal, október végén a szilágysági borvidéket célozta meg a lelkes csapat, ahol kárászletki és kémeri pincészetekben tudhatunk meg több információt a csendes, illetve a pezsgő bor készítéséről. A zárónapon a tervezett előadásoknak a Nagykágyai 1-es Számú Technológiai Líceum adott otthont, ahol a tanfolyam sikeres teljesítésekor minden résztvevő átvehette a borászati alapismeretek elsajátítását igazoló oklevelét.

A képzés megszervezéséhez nagymértékben hozzájárult a székelyhídi önkormányzat, Béres Csaba polgármester tanácsadója, Pálfi Noémi látta el a főszervezői feladatokat, valamint az Erdélyi Magyar Borászok és a Borbarátnők Társasága mellett a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete (RMGE) is támogatta a tanfolyam megvalósulását.

FÜZESI MÓNIKA

B. A. Elősegítette a részletes szőlészeti terepszemlét a kedvező őszi idő

„Akik énekelnek, kétszer imádkoznak”

Kórustalálkozóra várták az Érmellék daloló csoportjait

Péter Tibor helyi katolikus kántor (előtérben középen) hangszereken kísérté éneklő kórustársait

1 Elhangzottak természeti képekkel tűzdelt, búról, bánatról, szerelemről és vigadózásról szóló, sokszor régiókra vagy településekre jellemző tipikus dalszövegek, míg az énekesek ide-oda ringatták magukat a ritmusokra nagy átéléssel. Az est folyamán különlegességnek számítottak például a

Székelyhídi Férfikórus által két szólamban előadott Kodály-művek. Ugyanakkor több olyan csoportosulás is megmozgatta a hallgatóságot, akik az 1970-es évek elején alakultak, s azóta is töretlenül működnek az időközben adódó létszámváltozások ellenére is. A találkozó nem érhetett véget egy hangula-

tos, baráti, nótázástól zengő, ezúttal a Domahidi család által biztosított pincevacora nélkül, amelynek Stubenberg grófi pince adott helyet.

A kórustalálkozó megszervezését a Bihar Megyei Projektkezelő és Fejlesztési Igazgatóság (DDIP Bihar) támogatta.

BÍRÓ ORSOLYA

Adóügyi könnyítés a helyi adók kamatainak elengedésével

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a székelyhídi helyi tanács 2019. szeptember 30-i ülésén elfogadott 2019/115. határozat értelmében a 2018. december 31-ét is magába foglaló be nem fizetett, helyi adók kamatainak elengedésével adóügyi könnyítést eszközöltek Székelyhíd város és közigazgatása alatt álló községek adókötelezett polgárainak.

A 2019/6-os kormányrendelet 32. cikkelye értelmében az említett helyhatósági határozat azokra az adóhátralékosokra vonatkozik (magánszemélyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező egyesületek), akik/amelyek 2018. december 31-ig Székelyhíd város és közigazgatása alatt álló községek területén nem fizették be a közigazgatási eljárás kezeltében álló és az általa számon tartott, törvény szerint rájuk rótt kötelező adókat.

A megszavazott adókönyvités igénybevételéhez, vagyis a be nem fizetett helyi adók kamatainak elengedéséhez a következő feltételeknek kell teljesülnie:

- A 2018. december 31-ig felhalmozott adót legkésőbb 2019. december 15-ig törlesztik, a törvényi előírások értelmében.

- Kifizetik a helyi adóügyi hivatal nyilvántartásában szereplő adót és annak járulékait (amely magába foglalja a 2019. január 1. – december 15. között előírt és befizetésre kötelezett adót és hátralékait is) a hatályos törvények maradéktalan betartásával, az adóhátralék-elengedési kérelem benyújtásáig.

- Az adóhátralékos adós a hátralék-elengedési kérelemnek letételéig köteles az összes adónyilatkozatát benyújtani. E feltételnek akkor is köteles eleget tenni, ha voltak olyan időszakok, amikor nem adott le adónyilatkozatot, de az adókötelezettségét a helyi adóhatóság határozat útján megállapította.

- Az adóhátralékot felhalmozó adós a hátralék-elengedési kérelmet az előző pontokban összefoglalt kötelezettségek teljesítése esetén, de legkésőbb 2019. december 15-ig (jogvesztés határideje) nyújthatja be, az adó befizetésével.

Ahhoz, hogy jogosultságot nyerjen a 2018. december 31-ig felgyülemlett adótartozás kamatmentességéhez, befizetésének elengedéséhez, a következőket kell tennie:

- Egy **értesítő** (a helyi könyvelőségi osztály, adó- és pénzügyek részlege által kibocsátott formanyomtatvány) letétele a helyi adóügyek osztályának címezve, szándéknyilatkozat a határozatban foglalt, megszavazott adókönyvités igénybevételéről. Leadási határidő: 2019. december 15.

- Hivatalból kibocsátanak egy tájékoztató jellegű **adóügyi tanúsítványt**, melynek tartalmaznia kell az elmaradt, be nem fizetett adót és ennek halmozott kamatait, vagyis a törvény által előírt, kötelezően befizetendő adó összegét és az elengedett, be nem fizetendő adó felhalmozott kamatainak összegét.

A kérelmezők esetében:

- megállapítják a tanúsítványban szereplő helyi adók és illetékek megállapításának helytállóságát, kirovásuknak törvényességét;

- ellenőrzik a hátralékos adónyilatkozatainak hiánytalan voltát, valamint, hogy nincsenek terhére rótt vitás, kérdéses vagy végrehajtás alatt álló összegek;

- a kötelezően, törvényesen kirott adó összegének befizetését követően (amely összeg a 2018. december 15-ig kifizetetlen büntetések összegét is tartalmazza) az adóhátralékos kérelmező az adókamatok és járulékaik semmissé nyilvánítását a helyi könyvelőségi osztály, adó- és pénzügyek részlege által kibocsátott formanyomtatvány kitöltésével, melynek leadási határideje 2019. december 15. (jogvesztés hatályával).

- a benyújtott kérelem mérlegelését követően az adóhátralékos határozatot (a helyi könyvelőségi osztály, adó- és pénzügyek részlege által kibocsátott formanyomtatvány) kap kézhez, mi szerint elfogadták/viszautasították kérelmét a 2018. december 31-ét is magába foglaló be nem fizetett, helyi adók kamatainak elengedését illetően.

Részletes információkért érdeklődjének **személyesen** a székelyhídi helyi tanács könyvelőségén, ahol a szükséges típuskérvényt is átvehetik.

Zenenap a székelyhídi baptista gyülekezetben

„Mit hiszel? – Mit teszel?” kérdések köré épült a székelyhídi magyar baptista gyülekezet tizenharmadik alkalommal szervezett Zenenapja október végén.

Ismét zeneszó hívogatta egy év kihagyás után a városi magyar baptista imaházba a dicsőítő zene és az Isten igéje iránt érdeklődőket. A már jól ismert felekezeti rendezvényre idén 220 személy látogatott el Székelyhídról, a környező településekről, a szomszédos megyékből, Magyarországról, Kárpátaljáról és a Vajdaságból. A közönségnek lehetősége nyílt a már említett témakörre választ adó tanításokat hallgatni, illetve a Shina zenekarral és az őket segítő nagyváradi és debreceni barátaikkal együtt énekelni.

Az előző évekhez hasonlóan ismét két felvonásban zajlott az alkalom. Délelőtt elsősorban a „**Mit hiszel?**” téma fölött lehetett elmélkedni néhány gondolatébresztő buzdítás és igehirdetés alapján, délután pedig a „**Mit teszel?**” kérdésre próbált választ adni tanításában Balla Frigyes, a helyi gyülekezet vezetője. Mindkét téma aktuális kérdéseket vetett fel fiatalok,

középkorúak és idősök számára, mivel a modern világban rengeteg információ és külső impulzus árasztja el az embert és fontos tudni azt, hogy keresztyén emberként miben és Kiben is hiszünk és annak fényében pedig miként cselekszünk, próbálva megfelelni a kor kihívásainak és a körülöttünk élő embertársaink lelki igényeinek. A két alkalom között a helyi gyülekezet közös ebédrel, este pedig vacsorával kedveskedett a nagy részben már több éve visszalátogató vendégeknek. Emellett lehetőség volt a találkozásra, beszélgetésekre és a jó időnek köszönhetően pedig kisebb sétára is. Délután a zárás előtt lehetőséget kaptak a jelenlevők közül azok is, akik dalban vagy zenében szólni szerettek volna az egybegyűttekhez.

A jövőben, ha Isten terveivel is megegyezik, a már megszokott módon ismét találkozunk.

CSORJÁN BARNABÁS

Az ismert felekezeti rendezvényre idén 220 személy látogatott el

A „Mit teszel?” kérdéskörre próbált tanításában választ adni Balla Frigyes

A jelenlevők együtt dicsérték az Urat a Shina zenekarral és barátaikkal

Sziasztok Pajtikák!

Azt kértem tőletek, rajzoljátok le vagy írjátok meg nekem, hogyan képzelitek el a jövőtöket, milyen foglalkozást fogtok választani, ha nagyok lesztek. Úgy vettem észre, hogy vannak elképzeléseitek.

Tanuljátok szorgalmasan, fogadjatok szót a tanító néniknek és a szüleiteknek. Így válhatnak csak valóra az álmaikat.

Ne feledkeztek meg arról sem, hogy hamarosan érkezik a Mikulás és a Karácsony sincs már messze. Biztosan ti is írtok levelet vagy rajzoltok az anyának vagy a Jézuskának. Küldjétek el nekem is ezeket az írásokat és rajzokat! Addig is legyetek jók, vigyázzatok magatokra! Puszi

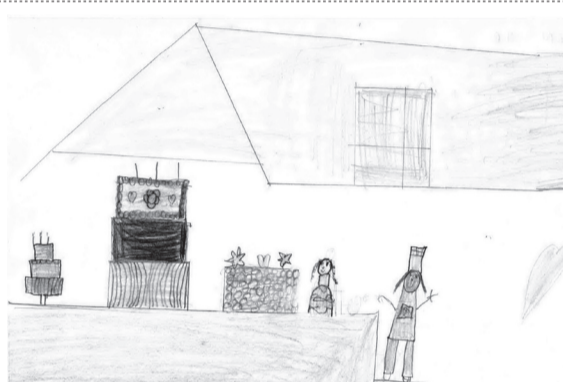
KÓPÉ

KOKOVI EDITH-RENÁTA (II. B osztály)

BALOGH BERNADETT (III. B osztály)

HAMZA VIVIEN (II. B osztály)

GOMBOS ANASZTÁZIA (III. B osztály)

BALÁZS ÁBEL (0. D osztály)

RÉZMŰVES ETA (II. D osztály)

TALPAS ALEXANDRA (0. D osztály)

PORA PATRIC (II. D osztály)

JEREMIÁS ADRIENN (0. B osztály)

ÚJVÁROSI VIVIEN (0. C SBS osztály)

PUSZÁS SEBASTIAN (0. B osztály)

ERDEI CSENGE (0. C SBS osztály)

Mi leszek, ha nagy leszek?

Ha én nagy leszek, mi leszek? Felnőtt leszek, de óvónőként. Miért akarok óvó néni lenni? Azért, mert imádom a gyerekeket.

Tudom, hogy ez még messze van, mert csak tízéves vagyok. Ha majd eljutok addig, hogy a vágyam valóra váljon, akkor remélem, hogy a tanító néni büszke lesz rám. Ne azt mondja, hogy potyára tanított bennünket.

Lesz majd egy kislányom is, akit úgy fogok hívni, hogy Lili. Talán még őt is én fogom tanítani.

HAMZA ESZTER LAURA (IV. B o.)

*

Ha felnőtt leszek, gyerekorvos leszek. Azért, mert szeretem a gyereket és ezzel segíthetek rajtuk. Lesz egy lányom is, és a szabad időmben meg fogom látogatni a szüleimet.

Segíteni fogok a szegényeknek, lesz jogsim és szép autóm. Lesz szép házam, szobatiszta kutyám és lehet, hogy lesz egy cucció is.

HORVÁTH FANNI (IV. B o.)

*

Ha nagy leszek, akkor én egy kozmetikában fogok dolgozni. Én fogom kisminkelni a lányokat és minden nap kapok fizetést.

Lesz majd gyerekem és férjem. A férjem építeni és javítani fog. Mindig meglátogatnám a szüleimet. Ha anyának és a tesómnak lenne a szülinapja, akkor nagy partit szerveznék.

SZŰCS TAMARA (IV. B o.)

*

Ha felnőtt lennék, akkor lehetnék bármi: lakberendező, építésmérnök vagy földrajztanár. Lesz egy házam, két emeletes, mert szeretem a magasságot.

Lenne egy autóm is, ami olyan mint a tanító nénié, mert modern.

Szeretnék majd egy pettyűt, fiú ikreket. Ha felnőtt lennék, lenne még két fehér kutyám, egy fiús biciklim, ami váltós és jó a fékje.

Azért nem szeretnék felnőtt lenni, mert nem tudnék játszani és nem lenne annyi szabadidőm.

NICA ISTVÁN CSONGOR (IV. B o.)

*

Én szakács szeretnék lenni, mert nekem nagyon tetszik ez a munka. Kicsi korom óta erre vágyom. Rengeteg főzőműsort nézek, és így nagyon megtetszett nekem. Igaz, nem sok mindent tudok főzni, csak egyszerű dolgokat. Egy hatalmas éttermet szeretnék, hatalmas konyhával, ahol én lennék a főszakács. Ha majd nyugdíjba vonulok, a gyermekeim

veszik át a helyemet és ha ők öregek lesznek, az ő gyerekeik veszik át a helyüket.

MAJOR SZANDRA (IV. B o.)

*

Nagyon sokszor álmodozom arról, hogy mi szeretnék lenni felnőttként. Mi leszek, ha nagy leszek? Ha nagy leszek, manikűrös vagy fodrász szeretnék lenni. A legnagyobb vágyam, hogy örömmel végezhessem a munkámat és másoknak is örömet szerezzek vele.

Nagyon szeretem a szép körömöket. Ha tehetném, minden héten új körmöt csinálnék magamnak. Sokszor játszom azt, hogy manikűrös vagyok, miközben az anyukám haját fésülöm vagy fonom.

Sokat fogok tanulni és dolgozni, azért hogy elérjem az álmodomat.

JEREMIÁS VANESSZA (IV. B o.)

Gyere, alkoss a festőműhelyben!

Október elején indítottam el a székelyhídi múzeum épületében festőműhelyem, mely főként fiatalok, gyerekek, de felnőttek előtt is nyitott műterem. Az alkotómunka itt jelentheti a rajzolás alapok elsajátítását és gyakorlását vagy a művészeti előképzettség kamatoztatását és gyarapítását.

Jelenleg hét fiatal jár a foglalkozásaimra, de folyamatosak a jelentkezések. (A gyerekek beszerzésében nagy szerepe van Árus Tünde rajztanárnőnek.)

Minden héten újabb és újabb jelentkezők érdeklődnek és örömmel szolgál az is, hogy a felnőttek is kedvet kapnak az alkotáshoz, ahhoz, hogy kipróbálják magukat a művészet mezején is.

Érdekes lehet mindenki számára, hiszen ezen tevékenység teljesen kimozdítja az embert a szürke hétköznapi egyhangúságából, és segít elmélyülni a gondolatokban, a látvány rejtelmében, a rajzolás lehetőségeiben, a színek harmóniájában, illetve a művészi kifejezés technikai lehetőségeiben.

A művészet feladata egyrészt a saját belső világ felfedezése, az érzelmek kifejezése. Alkotás közben közelebb kerülünk önmagunkhoz, jobban odafigyelünk érzéseinkre, gondolatainkra, de mindezt művészi megfogalmazni nagy feladat. Másik kihívás a művészi technikák elsajátítása, elsődlegesen a rajz, mert ez az alap.

Jelenleg ezen dolgozunk, minden műhelyfoglalkozás rendszerre épül, beszélgetéssel kezdődik, folytatódik egyszerű rajzolásal, krokizással (gyors mozdulatrajz modell után). Itt mindenki sorra kerül, egymásnak állunk modellt a rajzolásához.

Következő lépésben elkezdődik a nagyobb alkotófolyamat, amikor egy témán dolgozunk (csendélet fényárnyékban, modell utáni rajz, festmény egy érzés alapján). A témákat közösen beszéljük meg, és egyénre szabottan választjuk ki.

Továbbá minden alkalommal kicsivel bővíttem a repertoárt, vagyis mindig van valami új technika, ami addig még nem volt, és szépen apránként begyakorolva sajátítható el (pl. szénteknikák, tusrajz-, akvarell-, akril-, pasztell-, grafikai technikák).

„A zene az kell” – egyik kedvenc idézetem, de a gondolat is tetszik, tehát alkotás közben zenét hallgatunk, ami az ember hangulatát is befolyásolja, sőt témaválasztás szerint keresek odaillő zenét, a ráhangolódás eredményessége végett. Abban is sokat segít a zene, hogy érzelmeket vált ki. Az érzelmek kifejezése nélkül pedig nincs művészet, tehát éppen erre kell törekednünk, hogy amit megalkotunk, abban a lélek is jelen legyen.

Továbbra is várom a lelkes alkotni vágyókat.

CSORJÁN MELITTA

„Rendet kell rakni a fejekben”

Keserű szájjal tért haza a román sportfavágó-válogatott a vb-ről

A prágai vb-17. helyet jövőre javítaná a többségében székelyhídiakból álló válogatott

A román válogatott székelyhídi sportfavágóinak szurkolhattak a sportág rajongói a prágai 2019-es Stihl világbajnokságon november 1–2. között. A Romániát képviselő négyest (Balázs Dávid, Cser Szilárd, Dan Petrescu, az idei bajnok és Costel Pleș) idén is a városunkbeli Nagy Botond edző vezette a megmérettetésben. Az idei év új szabálya szerint a válogatottnak kötelező módon ki kellett egészülnie egy junior sportolóval is, aki ez alkalommal a szintén székelyhídi, 19 éves Sebastian Ulici volt.

Nagy Botond és csapata a világbajnokság előtti egy hónapot intenzív felkészüléssel töltötte. E szakasznak kiemelkedő része volt a cseh Martin Komárek többszörös sportfavágó-Európa-bajnok keze alatt eltöltött időszak, amely során mind taktikában, erőnlétben, mind pszichikailag sikerült erősítenie fiainknak. Nagy lelkesedéssel, az első tízbe jutás lehetőségének reményével indultak Prága ipari palotájába sportolóink, csak úgy mint a nagyjából harminc főt számláló, és évről-évre gyarapodó szurkolói csapat Európa több pontjáról. Minden versenyző fejében adott volt a stratégia, elméletben mindenki tudta hány baltacsapásba kerül a megfelelő versenyidő, mégis a színpadon valami nem működött. Hiába voltak meg az ideális vágási pontok és szögek minden alkalommal a felkészítő edzések alatt, a csapattagok nem tudták gördülékenyen adni a stafétát társaiknak éles helyzetben. Az egyemberes fűrés, a vízszintes rönk, a láncfűrés, a faki-döntés imitálás jócskán próbára tették a versenyzőket, és bár Hollandiát, Írországot és

Magyarországot kiejtették a mezőnyből, ők maguk a 17. helyen végeztek a versenyben, 1 perc 21 másodperces idővel, sokadjára csak baltanyéllyre a mezőny első felébe jutástól.

Az eredmény egyaránt csalódás volt az edzőnek és a főtámogató Stihl Romániának is. A hazatérés után Nagy Botondot kérdeztük, hogyan látja a válogatott, azon belül is a székelyhídi játékosok jövőjét? Az edző lapunknak elmondta, még hetekkel a verseny után is pörgette fejében a történeteket, és részletes megbeszélésen értékelte ki a Stihl-vezetőkkel a csapattagokat, minden mozzanatot és döntést. Következtetésképp a támogatók bevonását, a nem megfelelő pszichikai állapotot és a csapat (ebbe önmagát is beleértve) attitűdjét nevezte meg mint megerősítő pontokat a jövőre nézve. Folyamatos gondot okoz a csapat számára a kellő fajtájú és minőségű faanyag hiánya, amely a leginkább ellehetetleníti az edzéseket, amit csak tovább ront a szükséges felszerelés hiánya is. Nagy kihangsúlyozta, elsődleges szempont számára a kellő edzőkörülmények megteremtése, a kifejezéstől függetlenül, hiszen a Stihl Románia számára a szakértelmére, amellyel az elmúlt években is bizonyított, és amely jobbítására a következő idényre egy Angliából érkező szakmai segítő is rendel mellé a főtámogató.

Még nem tudni, a tavaszi felkészülést hol kezdik fakitermelő sportolóink, de ha minden a tervek szerint halad, a 2020 augusztusi világbajnokságon már jobb eredménnyel szerepelhetnek.

BÍRÓ ORSOLYA

Megújult köntösben a szentmiklósi kultúrotthon

Külső festést kapott, ismét tisztán, rendezetten áll rendelkezésre a közösségi eseményeknek ott-hont adó hegyközségi szentmiklósi kultúrház októberben a székelyhídi polgármesteri hivatal támogatásával. A felújítást a székelyhídi General Edilitar Construct Kft. valósította meg.

Töredék

Érlelődnek bennem a szavak.
Édesek, kerekék, keserűek, karcosak...
valaki kimondja
valaki kimondaná
Valaki szomjazza őket.
(a te igened legyen igen... s tanulj meg hallgatni!)

Temető

– Ugye közel van? – kérdezi könyves szemekkel, s végigsimít a virágok közötti csupasz földön.
– Igen. Nagyon közel, mindig veled, ott ahol épp vagy – válaszolom, mintha nem értettem volna pontosan a kérdését.
– Mamutzi – rebege alig hallhatóan. – Szépek a virágok – mondja, s a szalagok szövegét próbálja elolvasni.
– Ezt te írtad?
– Nem, Boka írta.
– Miért írta hogy: köszönöm?
– Tőle is megkérdezheted. Szerintem megköszönte azt, hogy ő volt a

nagymamája, a sok időt, szeretetet amit tőle kapott.

Összekapaszkodva sírunk, s ez most így jó, erőt ad az induláshoz. Megyünk s visszük őt is, őket is magunkkal, magunkban, egész közel.

– Most biztos römizik tatáival – mondja.

– Lehet.
„Jó emlékezést” – köszönt ma rám a temetőben egy ismerős. Emlékezést s az ígéret hitét: „mert én élek, ti is élni fogtok” (János 14,19)

SOS

A szegyet dühé alakítom és sikító felkiáltójeleket írok egy lapra.
SOS! SOS!
Isten vagy ördög!
Küldj valakit!
Egóm porba hull.
Feladom magam!
Van rajtam elég bélyeg.

Élet

A pillanatok maradnak.
Egy mosoly, amint fölém hajolsz.
Egy íz.
A szilvakompót íze, vasárnapi ebédek tört krumplijához.
Egy ölelés mit ott hagyunk pihés, tejes szunnyadásunkban,
s elfelejtettük, hogy csak anyaölnyi-meleg éltet és az Isten.

Rupárcsics Judit Csilla

Anya nagyon szerette a verset, szépen szavalt – mondják, akik hallották szavalni. Egyszer azt kérdeztem tőle miért nem ír? Azt válaszolta: már mindent megírtak, csak rá kell találni. Kányádi Sándort mesélte, gyermektől jött a kérdésre a válasz: „A vers az, amit mondani kell!” Sokszor rám találnak versek, néha papírra kívánkoznak szavak, amiket leírok, hogy ne vesszenek el. Hogy ki vagyok? Ady sorait idézném: „Vagyok mint Vagyok, / mint minden ember: fenség, / Észak-fok, titok, idegenség.”

Vágy

A magány, mint a madár, rebben
A szív magánya
A test magánya
A magányos ész- mind egy-egy rebbenés.
Húsba zárt lelkem megértést áhít
Sikít. Csak húsom lakik jól,
Lelkem Isten tenyerén most fázik.
Ha testem éhes, miért az illem

Ha lelkem társra vágy, miért testem menekül az éjszakába?
Egyáltalán van valaki aki engem lát?
Vágyom egy halk, szunnyadó simogatásra,

Tenyere mélyén legyen parázs,
Ne oltsa ki tüzet a test varázsa.

Te

Nap-napi bukdácsolásaim közt
Te vagy egyedüli mutató.
Kettőt előre, egyet hátra lépek,
Követni Téged mégis Vágylak.
Emberek, álmok csálnak.
Te vagy hű.
Te édesíted szám, ha keserű,
Jogot adsz szépet szólni.
A vad világhoz, melyből virág csalóka nő Te kötsz.
Te adsz erőt
Maradni csendben,
Lesni szavad,
Várni csodát.

„Érezzétek, lássátok, hogy jó az Úr”

Az idén nyugdíjba vonult Nemes Irma hittantanárt Pedagógus szolgálati emlékéremmel tüntetik ki

A megbeszélte találkozón várakoztam Nemes Irma tanárnőre, akit a Pedagógus szolgálati emlékérem kitüntetésben részesít a magyarországi emberi erőforrások minisztere a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMP SZ) Bihar megyei elnökének, Soós Sándornak javaslatára. Kérdések röpködnek fejemben. Azt tudom, hogy a tanárnő hittantantitott, idén nyugállományba vonult, a Petőfi Sándor Elméleti Líceum évzáró ünnepségén búcsúztak tőle tanártársai és diákjai. Azt is tudom, hogy a reformáció 2017-es emlékévében bibliakiállítás rendezett a középiskola aulájában. A tanárnő autóval érkezik. „Üljön be, elme gyünk egy nyugodt helyre” – mondja, indulunk, s indul a beszéd is.

– Lokálpatrióta vagyok. Elviszem Kiskerekibe, ott születtem, ott nőtem fel, minden zugát ismerem gyermekkorom óta. Ízig-vérig érmelléki vagyok, szeretem ezt a tájat, bejártam a környező mezőket, ismerem minden bokrot, füvet, virágot. Szüleim második házasságának lettem áldása idősebb korokra. Mindketten özvegyek voltak, amikor összekötötték életük. Nemrég vesztettem el tizenhat évvel idősebb féltestvérem, szeretett bátyám, akivel sosem voltunk mostohák, aki mindenre hajlandó volt a kishúgáért. De kérdezzen bátran.

– Mikor találkozott először az Írással?

– Abból tanultam írni, egy 1845-ös kiadású Bibliából, ami a dédapámé volt. A bátyám kijelölt egy szakaszt, és nekem azt le kellett másolni. Igyekeztem szépen rajzolni a betűket, mert a szépírást jutalom járt, egy nagy tábla csokoládé. A családom nagy becsben tartotta a Bibliát. Amikor már nem csak másoltam belőle, hanem értelmet nyert számomra, akkor jött a felismerés, hogy nagy helyenvaló dolgok, rendutasításai, az ahogyan élt, ahogyan gyermekeit nevelte, mindent-mindent abból merített.

– Ezért választotta a hittanári pályát?

– Amikor 1990-ben egy újsághirdetésből megtudtam, hogy Nagyváradon a Sulyok István Református Főiskolán vallás tanári szak is indul, sokat nyomott a latban. Akkor már több éve tanítottam, s bár gyerekkoromban nem tanárnak készültem, hálás vagyok ezért, hisz nekem megadott, hogy az óvodától a maturanidusig minden korosztály nevelésében részt vehettem. Óvónőként kezdtem, aztán tanítottam fizikát, kémiát, matematikát, hittant.

– Mi volt a gyermekkori vágya? Mi szeretett volna lenni?

– Pici gyermekkoromtól fogva asszisztensnő szerettem volna lenni. Vonzott a fehér köpeny, nővért játszottam, a bátyám bergmanncsöböl, libatollból készített fecskendőt, mindenkinek injekciót adtam, nem apróztam el, intravénással kezdtem. Aztán úgy alakult, hogy érettség előtt, tizenkettedikes koromban hírt vettem egy vöröskeresztes tanfolyamnak, oda én beiratkoztam. Dél előtt Székelyhídon iskolába, délután Margittán nővérképzőbe jártam. Kitűnő orvosok és asszisztensek vezetésével gyakorlati tapasztalatokat szereztem, így lettem vöröskeresztes nővér. A faluban, Kerekiben nem volt egészségügyi személyzet, hozzám szaladtak gonddal, bajjal. Lázás a gyermek, szül a feleségem, gyere Irmus, s én mentem. Ha éjjel kopogtak be, akkor is. Szakkönyveket olvastam, képeztem magam. Ha bizonytalan voltam, segítséget kértem, az orvosoktól, asszisztensektől, akiket a kórházi gyakorlat során megismertem.

– Hogyan kezdett el tanítani?

– Az Úristen nekem mindig többet adott, mint amit kérni mertem. Helyettesítő tanítóra, tanárra volt szükség, a kereki iskola igazgatója felkért a tanításra, és én elfogadtam. Vonzott az ajánlat, nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy kollégája lehetek azoknak, akik engem tanítottak. Képesítem nem volt, fizika tanárnőmhez fordultam segítségért: mondja el, hogyan kell tanítani. Nagyon kedvesen fogadott, leültetett, én tollal, füzetrel a kezemben vártam, hogy lejegyezzem a módszeresen

Nemes Irma: az Úristen nekem mindig többet adott, mint amit kérni mertem

pontokba foglalt felvilágosítást a hogyan illően. „Amit jónak, igaznak láttál a tanáraidnál, azt kövesd” – mondta. Az a füzet üres maradt, de én eme nagyon egyszerű tanácshoz tartottam magam tanári pályám során. Áldott időszak következett a nyolcvanas-kilencvenes években. Gyalog és biciklivel jártam a három falut (Kiskerek, Érkeserű, Asszonyvásárra) télen, nyáron, esőben, napsütésben. Kedves ismerősöm lett, a zsendülő határ, a hóval borított mező, minden kis bokor. Gazdagabb lettem az ápolásban is. Hálás szívvel gondolok vissza ezekre az időkre. A tenyerem horrott a falu, én pedig alázattal, türelemmel, felelősen tettem amit tenni kellett. Ha éjjel háromkor bekopogtak, hogy lázas a gyermek, mentem mert MOST volt rá szükség. Az ápolásnak a folyamata és a tanítás közben a lélekápolás következett. Talán ezek az évek készítettek engem a tanári pályára, arra, hogy lelki gondozó tudjak lenni, hogy másképpen lássam a gyermeket, a diákot.

– Most érkezünk oda, hogy hittant kezdett tanítani Székelyhídon. Milyen volt hittan tanárnak lenni?

– Igen, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen szerzett tanári diplomával 2000-ben kezd-

tem Székelyhídon tanítani. A vallás tanárnak nem áll rendelkezésére laboratórium, ahol lenyűgözi a gyermekeket egy kísérlettel és kézzelfogható dolgokat mutat be, de nekem ennél sokkal több adatott. Ott van a szép természet, ahova kivihettem a gyermekeket egy legelésző juhnyáj mellé, ahol a robusztus pásztor beszélgetett velük, zsebéből diót adott nekik. Szentmiklós felé rengeteg a vadrózsa, ami ilyenkor ősszel pirosbogyósan lángol, mintha csak Mózesre várna. De ha nem mehettünk mező liliomait csodálni vagy égő csipkebokrot lesni, akkor szemléltetőnek nagy csokorra való került a tanári asztalra. Alig várták a gyermekek, hogy egy-egy szemet lecsipentenek belőle. Jó volt felbreszteni a diákokban a rácsodálkozás képességét. Igyekeztem örömet szerezni a gyermekeimnek. Ez ösztönzött a betlehem elkészítésére. Fogtam magam, elmentem a polgármesterhez, és elmondtam,

nak a székelyhídiak, ezek elviszik a pálmát. Egyházközségi szinten első helyezettek voltak többször is, ez jó érzés, büszkeség. De az igazi nyereség mégsem ez volt, hanem a készülés során együtt töltött idő, egy-egy téma kibontása, megvitatása, egymást segítve, kiegészítve. Csendre van szükség, hogy megszólítson az Isten. A vallás tanár feladata az alkalom keresése arra, hogy elvigye a diákot a templomba. Olyan viszonyban kell lennie tanártársival, hogy elengedjék, jobb esetben el is kísérjék diákjaikat a templomba. A lelkes feladata, hogy tartsa nyitva a templomajtót, hogy oda be lehessen menni. Nekem megadott, hogy több száz gyermeket vigyek Isten házába. Siker volt, hogy felekezettől függetlenül egy iskolányi diák, tanáraik kíséretében egymás mellé tudott ülni. Aztán kinek-kinek az életben az Úristen elvégzi a maga munkáját.

– Milyen szülőként tanárnak, tanárként szülőnek lenni?

– Nagy követelmény. Odafigyelést igényel. Látják az életben, mit csinál. Gyermekeim vasárnap ott volt az istentiszteleten, tudta hova tartozik, ez hitelessé tette a tanári munkám.

– Véleménye szerint mitől lesz jó tanár valakiből?

– Jó tanár az, akihez bizalommal fordul a diák. – Milyen volt pályája elején és milyen manapság tanárnak lenni?

– Nincs különbség, hála a Jóistennek én nem fáradtam bele, boldogan tanítanék most is. Amire engem teremtett az Úristen és amire hívtott – mert egy vallás tanár legyen kicsit lélekgyógyász is – folytatódik. A gyülekezetben megkeresnek, ha tanácsra, meghallgatásra van szükség.

– Melyik a kedvenc bibliai idézete?

– Szeretem a 34. zsoltár 9. versét: „Érezzétek és lássátok meg, hogy jó az Úr! Boldog az az ember, aki Őbenne bíz.” És mindig szem előtt tartottam Máté evangéliuma 7. fejezetének 12. versét: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük, mert ez a törvény, és ezt tanítják a próféták.”

A kérdéseim itt fogytak el. Tüzzről pattant vezéregyéniségnek ismertem meg Nemes Irma tanárnőt. Beszélgetésünk során ő maga mondta: „mindig szerettem a tűzvonalban lenni”, amikor felidézte az 1989-es fordulat eseményeit, azt, hogy miként mentette meg, telefonszolgálatosként a város házán őrzött iratokat a féktelen forradalmi lázban égő tömegektől, de ez egy másik történet része. Ami mellett nem maradhatok szó nélkül, az a reformáció emlékévében szervezett bibliakiállítás. A gyermekek kutatómunkájának köszönhetően feltérképeződött, hogy nagyon sok család őriz régi Szentírást, imakönyvet, énekeskönyvet, és nagyon sokan kölcsönadták ezen ereklyéket a kiállítás idejére. Ennek darabjai közül nem hiányozhatott a tanárnő családjának már említett 1845-ös kiadású Bibliája, de látható volt az Akkor szép a magyar lány nótából ismert csatos imakönyv is.

RUPÁRCSICS JUDIT CSILLA

